

8. janúar 2026

Hitaveita Langhúsum, Fljótum, Skagafirði – Nýtingarleyfi

Samantekt umsagna varðandi matsskyldu og viðbrögð framkvæmdaraðila

Matskyldufyrirspurn

Númer	Aðili	Dagssetning	Umsögn	Viðbrögð
1	Skagafjörður – Sæunn Kolbrún Þórólfsdóttir	26. nóv. 2025	Á 43. fundi sveitarstjórnar Skagafjarðar þann 19.11.2025 var eftirfarandi bókað: Vísað frá 86. fundi skipulagsnefndar frá 13. nóvember sl. til afgreiðslu sveitarstjórnar, þannig bókað: „Skipulagsstofnun hefur óskað eftir umsögn Skagafjarðar við eftirfarandi mál í Skipulagsgátt: Hitaveita að Langhúsum, Fljótum í Skagafirði, nr. 1477/2025: Tilkynning um framkvæmd (Tilkynning til ákvörðunar um matsskyldu) https://skipulagsgatt.is/issues/2025/1477 . Kynningartími er frá 3.11.2025 til 2.12.2025. Skipulagsnefnd telur að fyrirhuguð framkvæmd hafi í för með sér óveruleg umhverfisáhrif og því ekki um matskylda framkvæmd að ræða og samþykkir samhljóða að leggja til sveitarstjórn að gera ekki athugasemd vegna málsins.“ Sveitarstjórn samþykkir, með níu atkvæðum að gera ekki athugasemd vegna málsins.	Ekki þörf á viðbrögðum.
2	Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra – Sigríður Hjaltadóttir	28. nóv. 2025	Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra Sigríður Hjaltadóttir Heilbrigðiseftirlit Norðurlands vestra gerir ekki athugasemdir við aukna vinnslu jarðhita að Langhúsum í Fljótum, Skagafirði. Öll mannvirki eru til staðar en til stendur að dæla mun meira upp af heitu vatni. Minnt er á reglugerð um hávaða nr 724/2008 og að losun jarðhitavökva á yfirborð er óheimil skv reglugerð um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit nr 550/2018.	Ekki þörf á viðbrögðum.
3	Umhverfis- og orkustofnun – Vigdís Louise Jónsdóttir	1. des. 2025	Umhverfis- og orkustofnun vekur athygli á því að það skortir mat á áhrifum á vatn samkvæmt vatnaáætlun og lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Fyrsta vatnaáætlun Íslands1 var staðfest í apríl 2022 á grunni laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Markmið laganna er að vernda allt vatn, bæði yfirborðsvatn og grunnvatn, vistkerfi þess, hindra frekari rýrnun vatnsgæða og bæta ástand vatnavistkerfa til þess að vatn njóti heilstæðrar verndar. Jafnframt er lögnum ætlað að stuðla að sjálfbærri nýtingu vatns sem og langtímavernd vatnsauðlindarinnar. Skilgreining grunnvatns samkvæmt lögum	Framkvæmdaraðili hefur þegar látið hefja vinnu við mat á áhrifum aukinnar nýtingar á umrætt vatnshlot. Skýrsla, unnin af ÍSOR, er væntanleg innan skamms og verður skilað til Umhverfis- og samgöngustofnunar með umsókn um aukið nýtingarleyfi.

			um stjórn vatnaamála er þessi; vatn, kalt eða heitt, sem er neðan jarðar í samfelldu lagi, kyrtætt eða rennandi, og fyllir að jafnaði allt samtengt holrum í viðkomandi jarðlagi. Lögin ná þess vegna til jarðhitanytingar. Vatnshlotið sem nýtingin nær til er grunnvatnshlotið Fljót (101-128-G) sem hefur umhverfismarkmið um góða magnstöðu og gott efnafræðilegt ástand. Ástand vatnshlotsins er óþekkt vegna skorts á gögnum. Stofnunin bendir á að umhverfismarkmið vatnshlota eru lagalega bindandi og má ástand vatnshlota ekki rýrna, hvorki tímabundið né varanlega. Einnig þarf að meta möguleg áhrif ef að kemur til losunar á yfirborð vegna ófyrirsjáanlegra aðstæðna, þá er um að ræða yfirborðsvatnshlotin Hópsvatn (101-1383-T), Flókadalsá (101-1664-R) og Flókadalsvatn (101-1384-L). Vatnsbólin Staðarflöt og Ysti-Mói eru í sama vatnshloti og þarf einnig að meta möguleg áhrif nýtingarinnar á þessi vatnsból. Til að hægt sé að tryggja að leyfi séu í samræmi við lögin og þá stefnumörkun um vatnsvernd sem fram kemur í vatnaáætlun þarf að liggja fyrir mat á áhrifum nýtingarinnar á viðkomandi vatnshlot sem tekið verður afstöðu til í leyfisveitingarferlinu. Framkvæmdaraðili þarf að meta áhrif fyrirhugaðrar nýtingar á þá gæðabætti sem skilgreindir hafa verið fyrir þau vatnshlot sem um ræðir til að meta hvort nýtingin muni valda því að vatnshlotin nái ekki umhverfismarkmiðum. Stofnunin hefur gefið út leiðbeiningar² um hvernig skal framkvæma slíkt áhrifamat. Samkvæmt 6. gr. laga um rannsóknir og nýtingu auðlinda í jörðu, nr. 57/1998 er nýting auðlinda úr jörðu háð leyfi Umhverfis- og orkustofnunar hvort sem það er til nýtingar auðlinda í eignarlöndum eða í þjóðlöndum með þeim undantekningum sem greinir í lögum. Slíkt leyfi þarf að liggja fyrir áður en nýting hefst. Samantekt Að mati Umhverfis- og orkustofnunar er líklegt að áhrif framkvæmdarinnar verði staðbundin og takmörkuð, þar sem sótt er um aukna nýtingarheimild en aukning þessi kallar ekki á frekari verklegar framkvæmdir aðrar en stillingar á mótorkokum. Hins vegar þarf að meta áhrif aukinnar nýtingar á vatn samkvæmt vatnaáætlun og lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála. Áhrifamat þarf að liggja fyrir áður en aukin nýting hefst og nýtingarleyfi er gefið út.	
--	--	--	--	--